

І чужому наукається,
І свого не чуєтись...
Т. ШЕВЧЕНКО

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
HENDERSON 4-0231
УНСоюз: HENDERSON 5-8740
Тел.: з Нью-Йорку:
BArclay 7-4125
УНСоюз: BArclay 7-5337

РІК LXIX. Ч. 228.

ЦЕНТІВ 12 CENTS

ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУВОТА, 1-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1962

TWO SECTIONS (SECTION 1)

No. 228. VOL. LXIX.

ЗДА БУЛИ ГОТОВІ ДО ВІЙНИ ЗА КУБУ, — ІНФОРМУЮТЬ ІЗ ПЕНТАГОНУ

Вашингтон. — Департамент Оборони тепер заявив, що ЗДА були готові до війни проти СРСР тоді, коли президент Кеннеді 22-го жовтня повідомив, що ЗДА почнуть морську блокаду Куби після того, як СРСР доставив туди нові ракети. Президент Кеннеді сказав 22-го жовтня: «Політикою цієї країни буде те, що всяку випущену атомову ракету з Куби проти будь-якої країни в Західній Північній Америці як атаку СРСР проти ЗДА і це вимагатиме відповідної акції проти СРСР». Тоді то вийшло зарядження, щоб далекосяжні американські ракети зробити готовими до атаки проти СРСР. Ця країна має в західній своїй частині 156 далекосяжних ракетних баз, які є готові до випуску. В тому є 102 ракети Атлас, 54 Титани І, які можуть летіти на відстань 6 300 миль. Заармований був не тільки ракетний, але й бомбовий, наземні частини армії та з'єднання морської піхоти. Всього мобілізовано було більше як 300 000 воїнів. Заармований був 5 дивізій, а Перша Панцерна Дивізія дісталася була наказ переїхати з Форт-Гуд, Техас, до Форт-Стюарт, Джорджія. Стратегічна Летунська Команда була в найгострішому поготівлі, і її персонал працював по 70 годин на тиждень. Флоту використано 180 кораблів, щоб блокувати Кубу. Між кораблями були 8 літаків, між ними й атомовий літакосець «Ентерпрайз», які мали сотні бойових ініціалів та бомбовиків. Бомбовики були повислені з головних летунських баз, щоб не дати ворогові можливості знищити їх ще на землі ракетами. Ці військові приготування почалися були вже 16-го жовтня, два дні після того, як американські розвідки літаки принесли вістку, що на Кубі є советські ракети в готових до використання баз. Армія з'єднала, морська піхота і відділи парашутистів, виконували на узбережжі Флориди вправи, які приготували воїни до дійсних воєнних операцій. Флоту мала готових до акції 12 000 морських піхотинців, які частинно були в американській морській базі на Кубі. Бомбовики типів В-72 і В-47 із Стратегічної Летунської Команди приєдналися до флоту, щоб патрулювати Атлантичний океан у зв'язку з блокадою Куби. В опублікованому звіті не згадуються розвідні літаки типу У-2, однією з яких збито над Кубою. Летунство впродовж 4-ох тижнів кризи відбуло більше, як 2 000 летів.

Домагаються ідеологічних курсів в школах

Малі Віні. — Рада Стейтвортів Школярства при закритті 6-денного нараду уклали резолюцію, в якій домагається, щоб в школах були ідеологічні курси, в яких навчалися б молоді про небезпеку комунізму, «босизму», та інших тоталітарних ідеологій. Рада вірить, що інструкції про американську волю та оцінку цієї волі тільки зможуть на тому, коли в школах будуть курси про всілякі насильницькі ідеології, такі як комунізм та правий тоталітаризм. На Флориді цього року вже ввели у середніх школах (гайскулах) курси про аме-

Загострюють засоби безпеки супроти осіб, що мають діло з атомовою зброєю

Вашингтон. — Департамент Оборони видав нові зарядження, які мали б дати про те, щоб чутливо не стікати особі не могли бути допущені до обслуговування атомової зброї, де вони могли б спричинити небезпечну експлозію. Ці нові зарядження відносяться до армії і флоту, а вже давніше вони обов'язували в летунстві. Згідно з цими зарядженнями буде гостра перевірка всього військового персоналу, який матиме будь-яке діло з атомовою зброєю. Цю саму гостру перевірку перекладуть ті всі, які мати-

Індекс цін у жовтні становив 106%

Вашингтон. — Статистичне бюро при Департаменті Праці повідомляє, що індекс цін у жовтні ц. р. становив 106 відсотків, на одну десятку відсотків менше, як у вересні ц. р. Сподіваються, що і в листопаді індекс цін трохи зменшиться. Життєве зменшення коштів жовтня не велике, але воно важливе тому, що це вперше в цьому році змен-

В АМЕРИЦІ

● Президент Кеннеді має 8-го грудня переїхати в Іспаною, де в атомовій базі недалеко Лас-Вегас в Неваді. 7-го грудня Президент має відвідати летунську базу в Небрасі, головну квартиру Стратегічної Летунської Команди та Лос-Альмос, Санта-Фе і Альбукерк в Нью-Мексико.

● Преса повідомляє, що державний секретар Дін Ракс вже о год. 8-й вранці їде до Праги, з якої вертається ввечері між 8-ю і 10-ю годинами до готе-

Розмова през. Кеннеді з Мікояном тривала понад три години, але не дала ніякого вислідку

Вашингтон. — В четвер 29 листопада учасники президенту Кеннеді прийняв у Вілому Домі першого заступника советського прем'єра Анастаса Мікояна і відбув з ним понад тригодинну розмову. Під час розмови, яка відбувалася через перекладачів — Наталю Кушнір з американського боку й Ігору Бубнова з советського, в присутності державного секретаря Діна Ракса, колишнього посла ЗДА до СРСР Ллоуелліна Томпсона та советського посла до ЗДА Анатолія Добриніна, обговорювалося головним чином справу остаточної угоди

Повстанці твердять, що Кастро замінував води довкола Куби

Малі, Флорида. — Представники Кубинської Республіканської Ради дістав тисну вістку з Куби, що Кастро обложив підводними мінами 2 000 заводських узбережних кубинських островів, а головним замінював узбережні топки американської морської бази Гаваннама. Ці міни можна експлуатувати з острова, або з корабля чи підводного човна. Таким чином Кастро міг на випадок війни знищити цілий підводний міномі багатьох американських ко-

Д-р Теллер про використання атомової енергії при будові портів, каналів і копанень

Вашингтон. — Директор Радіаційної Лабораторії в Ліверморі в Каліфорнії д-р Едвард Теллер, промовляючи на зборах Американського Нуклеарного Товариства, сказав, що використання атомової енергії для мирних цілей матиме величезне економічне значення. Він передбачає, що за допомогою атомової енергії можна буде копати нові порти або поглиблювати й поширювати старі; викопувати нові канали, поширювати копані та творити під землею резервуари на воду. В майбутньому він передбачав, що за допомогою атомових експлозій можна буде витягати воду з Місяця для людей, які

В 1963-му році мають збудувати 1,465,000 мешканевих одиниць

Вашингтон. — Департамент торгівлі передбачає, що 1963-й рік буде рекордним щодо будівельного промислу, бо в ньому мають видати на нові будови \$63,300,000,000, на \$2,100,000,000 більше в порівнянні з 1962 роком, коли на будівництво видано \$61.1 мільярда. За цю суму мають

Започаткували збірку фондів на Національний Культурний Центр у Вашингтоні

Вашингтон. — 29-го листопада в столиці і в інших містах започаткували кампанію збірки фондів на Національний Культурний Центр у Вашингтоні. Програми відбувалися в п'ятих містах і їх передавали до 75 міст у ЗДА і Канаді. У Вашингтоні виступав президент Кеннеді і його дружина. Президент виступив із короткою промовою, в якій сказав, що твори таких американських письменників як Джейк Лондон і Ернест Гемінгвей читають в перекладах і тепер в СРСР, а твори Достоевського і Пастернака читають люди в цій країні. «Це свідчить про те, казав Президент, що мистецтво не знає кордонів». На подібний прийняття в Огесі, Джорджія, був колишній президент Д. Д. Айсенауер із дружиною. Вступ на прийняття коштував різно, від одного долара до дол. 100. У прийняттях в різних містах взяло участь коло 150,000 осіб, які склали на фонд Культурного Центру у Вашингтоні коло одного мільйона доларів. Прибутки ділили на половину, і одну частину призначували на культурні цілі свого міста, а другу половину віддавали на Культурний Центр у Вашинг-

ДЕВ'ЯТ МІСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ОУМ У НЬО ЙОРКУ

Нью-Йорк. — Відкрита минулої неділі дев'ять мистецька виставка Об'єднання Мистців України в Америці триватиме до 9 грудня ц. р. включно. Відбувається вона в залах Українського Літературно-Мистецького Клубу і в ній бере участь 48 мистців. Крім 46 названих у повних містах взяло участь коло 150,000 осіб, які склали на фонд Культурного Центру у Вашингтоні коло одного мільйона доларів. Прибутки ділили на половину, і одну частину призначували на культурні цілі свого міста, а другу половину віддавали на Культурний Центр у Вашинг-

НА ІНДИЙСЬКО-КИТАЙСЬКОМУ ПОГРАНІЧЧІ

Не зважаючи на проголошене перемир'я, індійські військові з'єднання вздовж північних границь Індії перебувають далі в збройному поготівлі. На фото: індійський обсерваційний пункт біля Північно-східної Прикордонної Агенції.

Папа хворий на анемію

Рим. — Папа Іван ХХІІІ, який прийняв внаслідок затижної нечутли шлунок. Ствердження цієї діагнози виключає операцію, в усьому разі не буде і в близькому майбутньому. Немає ж ніяких проявів, які б вказували на наявність в папі чогось, що виправдувало б погіршення його здоров'я. В минулий четвер стан здоров'я Папи покращився настільки, що він мав гарячки, поповдив і став з ліжка, сидів як годину на фотелі та придлявся телевізії. Папу відвідали в четвер його особистий лікар проф. Антоніо Гарспарріні з Болонії та проф. Піетро Ванніні з Риму. Коли проф.

Конголіський уряд Адулі дістав вотум довіри

Леопольдвіл. — Уряд Сирія Адулі дістав в минулу середу в центральному конголіському парламенті вотум довіри невеличким більшістю 50 голосів «за» при 47 голосів «проти» і двоох, що стрималися. Формально прохазідний поміркований уряд Сирія Адулі залишився при владі, з чого задоволені західні держави, — але насправді він має надалі проти себе таку сильну опозицію, що трудно буде перевести урядові законопроекти з різними реформами та ще трудніше — дістати згоду на зміну конституції з призначенням широкій автономії окремим провінціям.

Хорватські емігранти здемолювали будинок югославської місії в Західній Німеччині

Воні, Зах. Німеччина. — Група хорватів, противників комуністичного югославського режиму й учасників хорватського не залежницького руху, здемолювали в четвер 29 листопада, що є офіційним святом комуністичної Югославії, будинок югославської торговельної місії. В цьому наїзді взяло участь яких 30 осіб і вони розірвали в будинку кілька бомб і запалили декілька приміщення. Урядові місії пробували оборонятися і в бою було поранених три особи. Учасники наїзду позивали і поносили портрети Тіта і порозбивали телефони, радіо і телевізійні апарати, машини до писання та ін. Відходячи, демонстранти порозки-

Процес Сташинського базую телевізійної драми

Нью-Йорк. — У телевізійній програмі на найбільшій середній CBS в найбільшій середу, 5-го грудня, о год. 10-й ввечері. Згідно з одержаними інформаціями, темою драми будуть виявлені Сташинський процес проти советського агента Богдана Сташинського за скритованість, з наказу советського уряду, двох провідних діячів українського націоналістичного руху, сл. п. Степана Бандери і д-ра Лева Ребета. Драма буде показана в програмі Театру

ІНДІЯ І ПАКІСТАН ПОГОДИЛИСЬ НА ПЕРЕГОВОРИ ПРО КАШМІР

Карачі. — В столицях Індії Нью Делі і Пакистану Карачі оприлюднено одночасно офіційний комюнікат за підписами індійського прем'єра Неру і пакистанського президента Аюба Хана, в якому ці обидва держави ділять повідомляють про їх рішення розпочати переговори про мирне поладження проблеми Кашміру та про інші справи, щодо яких існують розбіжності між ними двома країнами. Згода Індії на безпосередні переговори з Пакистаном про Кашмір, від чого раніше Індія вперто відмовлялась, прийшла внаслідок односторонньої і напівлегальної дипломатичної акції, введеної в столицях Індії і Пакистану делегатами Вашингтону і Лондону — Авереллом Гарриманом і Дунканом Сандисом. Зрештою, в цьому напрямку працювала дипломатія вже від років, однак щойно остання комуністична агресія проти Індії та вибух гострих протидійських настроїв в Пакистані, який грозив переходом Пакистану від західного до «нейтрального» табору з маніфестуванням прихизни супроти Комуністичного Китаю, — примусив Індію змінити становище в справі Кашміру. Аверелл Гарриман і міністер для справ зв'язків між державами Британського Комюністичного Дункан Сандис підтвердили твердження в індійських колах, що оборона Індії проти комуністичної агресії Пакистану є найбільш важливою проблемою оборони всього Півдня Азії, а успіх цієї оборони залежить передусім від створення одностайного південно-азійського оборонного фронту.

Аденауер рішив виключити Ф. Й. Штрауса з свого нового уряду

Бонн. — Західно-німецький канцлер Бунд-то рішив піддати натискові збоку партії Вільних демократів та виключити з нового свого уряду міністра оборони Франца Йосифа Штрауса, як цього зажадали Вільні демократи, що їх 5 міністрів виступили демонстраційно з уряду. Штраус перш ніж погоджувалася добровільно зректися членства в уряді, якщо Вільні демократи заявляли, що вони не матимуть нічого проти його повороту до уряду після відходу від влади старого канцлера Аденауера. Але Вільні демократи на таку передумову не погодилися. Тоді канцлер Аденауер покликав до життя 6-членну Комісію, яка мала б виготовити платформу для переговорів з Вільними демократами про створення нового коаліційного уряду. Головою цієї Комісії став

У СВІТІ

● В Ізраїлі Апеляційний Суд підвищує кару 10 років в'язниці на 15 років, на яку засуджений був військовий історик д-р Ізраїль Беєр, що був советським шпигуном. В першій інстанції засуджено до 10 років в'язниці за обслуговування в уряді Югославії, який з свого боку замовив спеціальну виставку Французької Комерції, куди запросив 1 200 гостей. Джон Гей Вітні — американський мільйонер видавця, був амбасадором ЗДА в Британії за президента Дж. Д. Айсенауера.

● В Італії остаточно схвалено в парламенті закон про удержання приватних і громадських електростанцій. В останньому голосуванні було 371 голосів «за», 57 «проти» і 168 стрималися. Ліні соціалісти Північної Італії погодилися підтримувати уряд Аміноре Фанфіні під умовою, що він переведе націоналізацію електричної енергії.

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 348, JERSEY CITY 3, N.J.

Страйки

Коли дещо затихла буря довкола Куби і в міжнародній ситуації настала — хоч тимчасова — дуже затишна — «відлига», на внутрішньоміжнародному фронті раптом на перший план висуваються соціальна проблема праці. Життя країни сколихнулось вибухом страйків у різних пунктах Америки. В різних ділянках комунікації і продукції. І так, в Нью-Йорку застрайкували кругло 2000 автомобільних водіїв в різних департаментах міського управління. В Шінгаго постанала гостра загроза страйку 200 000 працівників залізничної округи. У Каліфорнії застрайкували 20 000 юнійних робітників летунської корпорації Локгіда. В усіх трьох випадках іде про підвищення платні і в усіх трьох випадках страйковий рух ударив по життєвих інтересах широкого публіки, даного обшару чи навіть по державній безпеці. Бо в Нью-Йорку виникла гостра загроза для санітарного стану міста і нормального функціонування міських установ і закладів. Щоб забезпечити перевіз хворих — відірвано поліцейські на службу водіїв амбулансів. Паралельно залізниця у такому вузлі, як Шінгаго, викликає би хаос не тільки в житті цього другого найбільшого американського міста, але й відбився б на рухові товарів по всій Америці.

Не дивлячись, що в кожному з цих випадків місцеві й федеральні чинники гарячково намагаються протидіяти страйковому рухові і мирно полагодувати конфлікти. Не обходиться і без репресій, бо, наприклад, в Нью-Йорку збільшено вже з праці кільканих адвотів за похитання на існуючий від 1947-го року стейтвий закон, що забороняє страйки службовиків і робітників публічної служби. В справах залізничників в Шінгаго і робітників Локгіда Президент заповів застосування закону Тефта. Гартлі, що судово припиняє страйк на 80 днів.

Що є причиною страйків? Очевидно, що про якусь потребу чи недостатність робітників у ЗДА годі говорити, бо ось, наприклад, автоводії в Нью-Йорку заробляють від 4.250 до 5.330 доларів річно. Але робітничка спілка вимагає для всіх них однакову платню — 7.500 доларів і зменшення часу праці з 40-годинного тижня на 35-годинний. Ясно, що це вимоги «на вирост», які вихідний пункт для торгів. Складніша справа із залізничниками в Шінгаго, де йде про загрозу звільнення 13 000 палачів у електрифікованих парогатках, що вже не мають аугільних печей, та про звільнення впродовж п'ятих років 25 000 робітників, які стануть зайвими внаслідок автоматизації. Залізничні компанії покликаються на необхідність модернізації транспорту, який обнизяє кошти адміністрації. З другого боку робітничі спілки обстоюють konieczність безпеки праці і заробітку всім працівникам. У третьому випадку, щодо робітників Локгіда, іде про висококваліфікованих робітників і про безпеку країни.

Проте, конституційне право на об'єднання робітників у своїх професійних спілках і здобуте важким трудом та жертвами право на страйк і користування тим правом — одна з головних передумов незрівняного американського добробуту і його неспівного розвитку у вільній системі. Цього факту не зміноє обставина, що в одному чи другому випадку може зайти зловживання, бо такі трапляються також і з боку працевлаштувачів. Страйки не належать до примисливості, с вони великою не тільки невинною, але й шкодою для всіх зацікавлених. Отже, не задля примисливості страйкують організовані в своїх професійних спілках робітники, але для обстоювання своїх життєвих інтересів. Найяскравішим контрастом до високої вартості і значення права американських робітників на страйк може послужити робітничка соціальна система, в якій робітник мусить виконувати рабську працю для диктаторської держави не тільки без слова спротиву, але ще й з «ентузіазмом». Не диво, що організовані американські робітники належать до найбільшій і найзавзятіших поборювачів комунізму.

Виступ манекіна

Ведені на форумі Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй у зв'язку із звідомленням Спеціальної комісії 17 дебатів над здійсненням прийнятої в грудні 1960-го року резолюції про право колоніальних країн і народів на самовизначення і незалежність, зокрема виступи представників ЗДА, Великої Британії, Канади і націоналістичного Китаю із заставуванням совєтського колоніалізму й вимогою признати незалежність народам і країнам, що перебувають під московсько-большевизмським ярмом, спонукали Москву до протинаступу. Але той протинаступ був досить розгублений і мелодутий. Керівники делегації Совєтського Союзу з ОН Зорія, Кузнецов та підручні й голови делегації Української і Білоруської ССР, усякі Паламарчук і Кизі, не бажуючи виступати самі в обороні совєтської колоніальної політики, виставили для виконання цієї ролі цілком підрадну фігуру з делегації Української ССР, заступника одного з її членів, якогось М. Д. Полянничка.

Доручене йому завдання Полянничко виконав, але добре видурсувався палуга. Не маючи ніякої можливості заперечити наведені Дж. Бінгемом, Патріком Діном, Г. Мек-Кверді та Ю. Чі Геуемом факти і дані про колоніальну політику Москви супроти таких країн, як Україна, Білорусь, Литва, Грузія, Вірменія, Литва, Естонія, Латвія, Азербайджан, Узбекистан та інші, Полянничко почав обвинувачувати західні країни, особливо ж Велику Британію. Він, член делегації колоніальної Москвою і позбавлений будь-яких ознак державної суверенності Української ССР, розсилався у своїй промові слівцями й жаліми — на «фашистську» Португалію, що не дає, мовляв, незалежності Мозамбіку й Анголі, на Південну Африку, що уярмлює негритянське населення, на Велику Британію, що не виконує своїх обіцянок надати право самовизначення таким колоніям, як...

Васутоленд, Бечуаналенд та Свазіленд. Далі Д. Полянничко намагається заперечити встановлений уже істориками й дослідниками факт, що Совєтський Союз став перемисником традицій російського імперіалізму і колоніалізму, заявляючи, що СССР не має нічого спільного із теоріями і практиками царської Росії, що в 1917 році, мовляв, на руїнах царської Росії постав «союз мирнолюбних і свободних народів». Відповідаючи британському делегатові, серові Патріку Дінові в справі Азербайджану, Д. Полянничко, який у пам'яті слухачів його виступу незчисленні факти, як то встановлений на руїнах царської Росії московський комуністичний режим ліквідував одну за одною незалежність новостворених національних республік.

«Дісталося» від Полянничка і репрезентантам Канади, зокрема зневаженому Москвою канадському прем'єр-міністру Діфенбекеру за те, що він виступив з вимогою самовизначення також і для свободолобного українського народу.

Що вимогою Полянничко назвав ні більше, ні менше, як вивозом невинистих представників Канади до «совєтського і українського народів».

Очевидно, що цей виступ Полянничко не має нічого спільного не тільки з Україною й українським народом, але, можливо, і з самими Полянничком. Його промова, пронизана словослов'ями для «старшого брата» — «великого російського народу», до злуди нагадує «останні слова» підсудних у совєтських показових процессах, які самі себе називають найгіршими словами і самі «вимагають» для себе найвищої міри покарання. Не диво, що виступ цього московського манекіна не мав жадного відгомону, ба й навряд чи його промову хто слухав.

Богдан Галайчук

ІНДОАМЕРИКАНСЬКА НЕСПОДІВАНКА

Коло 5.000 індіанських селян опанували місто Кузко в Перу з міською поліцією один був убитий і 30 ранених. Індіанці вигукують: «Хай живе Фідель Кастро!» Впродовж трьох годин криміналі були замкнені. (Телеграма Юнайтед Прес).

«Є на світі речі, — писав колись Шекспір, — про які й не снілося філософам». С такою речі, про які й не снілося десяткам тисяч американських туристів, що відвідували мальовничі Кузко, колишню столицю Імперії Імперії. Подія занадто незвичайна, щоб можна було скоментувати її в двох словах — не з'ясувавши ширше того тасмичного догадого у несподіванки, саїту, який зветь — Індо-американським.

Коли глянете на мапу Південної Америки, то побачите, що кожний шматок цього континенту належить до одної з двадцяти двох республік. Навсправді ж у праласх столиці Амазонки живе не одне індіанське плем'я зовсім незалежне, не визнаючи над собою ніякої державної влади; білі люди краще туди не запускатися. І то не лише у безкраїх просторах бразильської чи перуанської Амазонії, але навіть у такій невеличкій державі, як Еквадор.

Живуть там між іншим індіанці, звані хібарями. Витому ворогові вони відінають голову, стягають з неї шкуру, пихають її і засушують. Шкіра голови поволі зсихається до величчя й густяка — три чому риси обличчя залишаються незмінними. Моделі таких голів — очевидно з пластичного матеріалу — можна побачити в деяких крамницях на Таймс Сквері в Нью-Йорку. Але на індіанських ярмарках в еквадорських містечках кілька десятків років тому можна було купити оригінальні зразки цієї макаронної техніки. Оповідають, що один німецький антрополог рішив був дослідити ту техніку і, не зважаючи на перестороги, вивірився до хібарів. З тої подорожі він перуанське, зате вернувшись його голова, відповідно помешчана і пізніше виставлена на продаж на індіанському ярмарку.

Тепер антропологі можуть уже спокійно обсервувати життя-буття хібарів, не наражаючи своїх голів на поменшення. Хібари тепер зовсім мирний народ і на людські голови не полюють. Проте, щоб не затратити традиційної техніки, врядаючи поменшувати голови, але виключно індіанців із сусіднього воєнного племені авка.

Для авків Еквадор — сторона державна, така сама, як Перу, чи Колумбія; якщо вони уміли б читати, то напевно були б здивовані, що на мапах їхні землі фігурують як частина державної території якогось там Еквадору, до якого вони не мають ніякого відношення і з яким не підтримують ніяких зв'язків... мають дипломатичних. Треба признати, що еквадорці льовіх сусідів авків, шанують їхню суверенність; адже еквадорські поліції чи військово не було б ніякого сенсу проливати кров Богу духа винних дикунів, озброєних в луски чи в ратища. Не зважаючи на таку добросусідську пошту Еквадорської республіки, авки ажнівають превентив-

них заходів, щоб зберегти свою незалежність: відінають голову кожній білій людині, яка приходить до них. Своєю часу протестантські місіонери причалили були гелікоптером коло малої оселі авків. Індіанці були такі зачудовані виглядом літаючої машини, що не вбили неспроханий гостей. А ті, користуючись з цього, запропонували місцевому старшині маленьку повітряну прогулянку, і описали воли по черзі інших індіанців. Завдалось, все було гаразд, і можна було починати місіонарську працю. Але як тільки останній авк зійшов з гелікоптера, його одноплеменнік повбивав сміливих місіонарів.

В горах Південної Америки таких «суверенних держав» немає, зате існують вони ще в Мексико. Оповідає мені проф. Франк Танненбаум, з Колумбії, як то генерал Лазар Карденас, тодішній мексиканський президент, запросив його на святочне відкриття наріжного пам'ятника під шкولو в якійсь Боготі з людьми забутий високогірській закутні. Але президентський почет не доїхав до наміченої цілі, бо на межі території племені сплинула його великий гурт індіанців. «Чого бажали тут, Лазаре? — запитав індіанців, єдиний, який говорив по-іспанськи. — Чому збудувати нам школу?», — «По що вона нам?» — Карденас вигукнув довгу, палку промову про користь народної освіти, яку томиач перекладав. Після довгої наради томиач передав президентові рішення: «Дозвольте тобі, Лазаре, збудувати нам школу, але з дерева, не з каменю». — «Чому з дерева?» — «Во спалимо її, як не будемо задоволені».

Отже, мексиканська суверенність над деякими верховніми індіанськими племенами приблизно така сама, як еквадорська — над авками. Подібний діалог, як з Карденасом, не був би можливий на еквадорських верховні, яка вповні опанована державною адміністрацією. Тому, еквадорські верховні, трактуючи західну освіту, як давайський дар, можуть протиставити їй хіба пасивний спротив. Наприклад, у деяких околлицях не вітаються довіряти з т. зв. андійським місією, яка жертвенно працює над піднесення культурного рівня еквадорських індіанців — зокрема, в галузі охорони здоров'я і господарства. Індіанці не можуть заборонити інструктурам місцї вступати до своєї селі, але утруднюють вступ, переконуючи шляхи ровами.

Але й в Еквадорі індіанський спротив не завжди пасивний і безкровний. Еквадорське міністерство хліборобства переводить що кілька років переписе скоту, ажніваючи для того сільських учнів. У мизулому такі переписи проходять спокійно — кожний індіанець охоче говорить учнелеві, скільки має кіз та овець. Аж шойно тепер, саме під час моїх відвідин в Еквадорі, поширилася тривожна вістка про вбивство кількох учнів. Слідство ще не переведене, і в часописах появилося лише здогадки виснаження. Деякі вчителі обурюють проти себе індіанців, трактуючи їх брутально, вимагаючи ха-

взав вона похоплювалася і безсило чіплялася за всяку кимну можливість, щоб спростувати небажану діагнозу і врятувати матір. Серцем він чув, що дітягоза Ходжасва — безпомилково слухає, та ні його серце, ні його мозок не могли погодитися, що тепер уже всі спроби, всі заходи — марні, і неминуучий роїнець уже близько... І не стільки, як лікар, скільки як звичайна людина, як син, він шукав хоч крихітні надії.

Справді бо: не можна робити остаточних висновків, поки не з'ясувалося все, поки не віднайдено всі інші можливості. Чому киче рак стравоходу? А може, чужорідне тіло в стравоході — риб'яча кістка, наприклад, яку мати непомітно проковтнула. До речі, язикую часто їли рибую... Може, якийсь незлодійський новотвір середостіння, що тисне на стравохід і спричиняє дисфагію. Може...

Він нішком поглядав на свою матір, і її худі, воскові руки, змарніле обличчя, на якому складами морщилося шкіра, підказували його серцю: ні, це — не звичайна ху-

КОЛИ ПОЧИНАТИ ВЧИТИ ДИТИНУ ГРАМОТИ

Чимало дітей ще перед тим, як вступити до школи, навчаються читати вдома від своїх батьків, старшого брата або сестри. Такі діти не мають що робити в першій класі, бо учитель веде в ній викладки для дітей, яким тасмича читання ще не відома.

Вирінає питання: чи добре вчити дітей читати й писати в дошкільному віці?

Президент Учительського коледжу при Колумбійському університеті в Нью-Йорку, д-р Джон Г. Фішер, сказав у своїх інавгураційній промові: «Немає сумніву, що діти можуть знати дещо більше і розуміти дещо більше, ніж їх навчають учителі. Але те, що учень може робити, і те, що він повинен робити — не є те саме».

Отже, в якому віці треба починати вчити дітей грамоти?

Прихильники раннього навчання, що в дошкільному віці, в дитячому садку, заявляють: 1) Не треба сповільнювати духовного розвитку одібних дітей, які легко можуть навчитися читати, на 4-6 році життя; 2) Треба навчати грамоти в дошкільному віці дітей із бідних родів, щоб вони в школі почували себе рівними з тими своїми колегами, які навчилися читати від батьків.

Щоб розв'язати проблему віку, в якому діти мають починати навчати грамоти, соціолог Ейльського університету Омар К. Мур перевірив дослідні з трьохріччя й навіть молодшими дітьми. З допомогою електричної писальної машини ці діти пізнавали великі букви і вчилися самі читати й писати.

Корпорація Карнегі цього року запропонувала у Денвері, Колорадо, допомогу для навчання дітей читати в дошкільному віці, видрукуювши «провідник» для батьків і надали 16 телевізійних лекцій. При цьому батькам дано пересторогу, щоб працювали вони з дітьми в такому темпі, який визначають діти своїми зацікавленнями і здібностями.

Початкові дослідні виявили, що пересічна дитина у віці чотирьох — п'ятих з повною орієнтацією може скористатися з такого способу навчання, але час, визначений на цю ціль, не повинен перевищувати однієї години на тиждень.

Суперінтендент шкіл у Вашингтоні, Д. К. Карл Ф. Гансен запровадив навчання грамоти в дитячому садку, що їх прихильники мусили б відповісти на запити: чому таке навчання мало б бути труднішим для дітей, як рисуння, малювання, спів або розповідання казок чи байок в дошкільному віці.

Тому педагогі приходять до висновків, що треба пильно шкільної організації, бо діти вимагають різної форми діяльності в різному віці. Покищо не можна ще дати задовільної відповіді на питання, коли треба починати вчити дітей грамоти. Фред М. Гемінгер пише в «Нью-Йорк Таймсі», що небезпека може прийти від тих батьків, які, не знаючи здібностей своїх дітей, могили б грамоти. Але й цупка вірність традиції не завжди є оправдана.

Треба сподіватися, що широкі ведені дослідні і проби дадуть правильну відповідь на спірне питання.

Ів. Смолий

Між казкою і дійсністю

«Серед безмежного степу, на скосогорі розлогої балки стояло заросле густими садками село Демешів»...

Можна побоюватися, що по цьому початковому реченні першого розділу в цьому році публікованої повісті Василя Гайдарівського «Зачарований плахт» (В-во «Слово», Нью-Йорк, стор. 162) вибагливий читач відкладе книжку набік. Можна ще певніше передбачити, що критик, задіяний в новій обрії модерної української прози, читаючи далі, як то «у цьому селі недалеко церкви, в старенькій дубовій хаті жив хлібороб Іван Дереза з жінкою Малашкою і єдиним сином Васильком», зідхне важко на вид цього чергового, за висловом М. Зерова, «зворушливого анахронізму», що їх повно в нашій літературі, позначений «запізніюванням та відставанням і не тільки від сусід, але й від свого брата, від українських письменників, що ведуть перек».

Тим часом і критик, поспішивши за присудом, помиляється, і читач, відкладаючи книжку, втрачає цікаву лектуру, бо твір В. Гайдарівського вартий уваги. Прошійши перші сторінки експозиції, у відомою ступеню, що в наших руках не проста стилем І. Неуча — Левицького чи П. Мирного писана реалістична повість. Маловичку назку розгортає перед нашими очима автор, розказуючи історію про Василя Дерезу та його мандри по Україні. Крім призму дитячого саїтосприймання реального світ бачиться в глибших і ширших вимірах. Тут і пахти, говорити, і збирати корінья силі кародійної еспілки, що колись давала незвичайну владу характерові Данилові, а тепер, віднайдена на горіщі, дає ту саму владу Данилову працюючому. Забуті «обіцянки» про теплі краї, де завжди літо, де в степу пається нічна хуртовина, де дерева, що на них росте хліб — зрива хлібину, відламає окраску і жує собі на здоров'я сільські хощені»...

роють у душі хлопчини туго та далями, за незнайомими землями, за кріпким життям. Ставши раптом після смерті батьків круглим сиротою, Василько, щоб уникнути подобії тітки Хіви, вибирається в оті, легендарні «теплі краї».

Немає сумніву, що картини смерті Василька та його побратима Федьки, як то вони, за порадою бувалою дядька Кіндрата, прямували до теплих країв, куди йти «на Одес», а там повернені ліворуч — татари, праворуч — чигани, належать до найкращих у творі. Прихований струмінь гумору проходить через усе розповідь, заблизнувши інколи трагічно й на поверхні. Мова індивідуалізована, соковита, діалого розкривають досконало людські характери й ситуації. Поодинокі типи виведені рукою досвідченого мистця.

Але, почавши від розділу «Твоє щастя, моя гра», читач відчуває, що десь тут щось змінилось, що його ведуть уже по дорозі з казки. Час дії уточнюється. Це — 1905 рік, (Закінчення на стор. 3-й)

«Твоє щастя, моя гра», читач відчуває, що десь тут щось змінилось, що його ведуть уже по дорозі з казки. Час дії уточнюється. Це — 1905 рік, (Закінчення на стор. 3-й)

(Закінчення на стор. 3-й)

ДО СТАТТІ «ЖИТТЯ ВІСЛІХ ВАСИЛЯ МУДРОГО»

У статті дир. Володимира Дорошенка під цим заголовом, надрукований в «Свободі» з 27-го листопада ц. р., трапилися деякі технічні і друкарські неточності, які вимагають спростування. Ці неточності і помилки:

— Польська паціфікація Західної України відбулася не в 1933, але в 1930-му році;

— Матрупа п. Василь Мудрий склав не в 1912 році, але в 1912-13 шкільному році;

— Книжка Василя Мудрого «Український Університет у Львові 1921-1925», що появилася в Нюрнбергу в Німеччині не була передрукком книжки В. Мудрого з 1923-го року п. з. «Боротьба за огнище української культури в Західній Україні», але її продовженням. У нюрнберзькому виданні обговорені всі перипетії української університетської справи від 1925 до кінця 1928-го рр. в Польщі, себто, як у тому часі намагалися розв'язувати українську університетську справу поляки.

— На сторінці 3-й, 6-та шпальта, рядок 80-ий згорі має бути «незчисленними письменниками».

Борис Антонович-Давидович

ЗА ШИРМОЮ

РОМАН

(43)

Щось тверде підступило на — по мені... — і глухо йому до горла й стало. Він докинула: — тужити... підніс голову з подушки й став прислухатися, як дихав його мати. За ширмою і за раз було тихо. Піаний ущерблений місяць сумно заглядав серед тиші не з-за ширми, а з-за тою останньою межею, яку вже ніхто назад не переступав...

Тверда грудка заворушилась йому в горлі, а до неї підключувалась друга, третя, і з грудної раптом по-дитячому акричати: «Мамо, мамусю, не вмирай!»

Він доклав великого зусилля, щоб стриматися, і майже вибів з кімнати.

У дворі недалеко дунали, де стояла скринька на снітці, вила Жучка. Високо загоріла догори собача морда рівне дорікала комусь, бла- гала й ремствувала.

Він швидко йшов до неї

через двір, і його тремтіння губи ще здалися шепотінням: — Не треба, Жучко! Не треба ж так!

Коли він підійшов і навпочіпки присів проти неї Жучка на хвилину замовкла. Тужно похитавшись йому в лице, потім повернула голову вбік і знову жалібно заскавувала. Він обійняв її волохату шию і притиснув до своєї щокви. Здрігаючи, як від плачу, Жучка не встигши мотала головою, а він гладив рукою її спину й, благаючи, примовляв:

— Не треба ж, Жучко! Не треба, собачко!..

XX

Сьогодні Олександр Іванович лши ненадого заїшов до амбулаторії, щоб зрозуміти впливання хлористого кальцію Назірі, бо все ж боявся доручити це Таксірі, і повернувшись в свою кімнату. Він відсунув ступки ширми, щоб матері було світліше й легше дихалося, і мати мовчки відпочивала на його стомленим очима. Сьогодні вона вже й не силкувалась підвестися із ліжка — хвороба таки остаточно підкопіла її.

У першій кімнаті тихенько

бавився Вася своєю гарматкою, наче й він зрозумів, що в домі сталося щось таке, коли таласувати не можна. Ніна Олександрівна бігала навпочіпки за кухні в кімнату й назад, шукала з кимсь у сінях і виходила в двір. З двору, коли відчинялись двері, чути було розмірний шерхит шили, давніше цокання кішки й горлову мову кількох чоловіків. Олександр Іванович, повертаючись з амбулаторії, бачив, як працювали в куточку двору теслярі, а кризь дверний отвір видно було муляри з кельмами, що вимуровували всередині будинку похідні гробу. Це був перший день, коли робота коло будинку розгорнулася, нарешті, на всю широчину, та це не приналежало Олександрові Івановичу жаданої радості...

Тей гострий біль, що, як скальпель, розкривав йому серце після приїзду Ходжаса, розтопився й оів на душі важким шаром протистого металу. Зовні Олександр Іванович видавався навіть спокійним, але його думка, його виснажена, змордована душка не могла заспокоїтись. Раз-у-

раз вона похоплювалася і безсило чіплялася за всяку кимну можливість, щоб спростувати небажану діагнозу і врятувати матір. Серцем він чув, що дітягоза Ходжасва — безпомилково слухає, та ні його серце, ні його мозок не могли погодитися, що тепер уже всі спроби, всі заходи — марні, і неминуучий роїнець уже близько... І не стільки, як лікар, скільки як звичайна людина, як син, він шукав хоч крихітні надії.

Справді бо: не можна робити остаточних висновків, поки не з'ясувалося все, поки не віднайдено всі інші можливості. Чому киче рак стравоходу? А може, чужорідне тіло в стравоході — риб'яча кістка, наприклад, яку мати непомітно проковтнула. До речі, язикую часто їли рибую... Може, якийсь незлодійський новотвір середостіння, що тисне на стравохід і спричиняє дисфагію. Може...

Він нішком поглядав на свою матір, і її худі, воскові руки, змарніле обличчя, на якому складами морщилося шкіра, підказували його серцю: ні, це — не звичайна ху-

дєзність, не якась анемічна виснага, це — занадто характерний вигляд ракової кахексії...

Та мозок і тепер конвульсійно халпався за тінь надії: «Принистімо навіть, що це рак кахексія, принистімо, що це рак стравоходу, але хіба ж у нас нема багатьох прикладів чудового ефекту після радикальної хірургічної операції?»

І знову — не мозок з його знаннями і досвідом, а — серце застерегло: добрі наслідки може дати тільки вчасно зроблена операція, тільки рано діянований випадок...

І серце ладне було далі казати гіркі слова страшної правди: «А ти занедав своєю матір! Ти за роботою, за дружиною, за самим собою — забув про свою матір...»

І він, знаючи, що серце скаже саме ці слова, намагався не слухати його далі.

Рентген! Об'єктивний, безсторонній. Він скаже спос правдиве останнє слово.

І ось вчора рентген сказав. Уже з повільних кроків лікар-рентгенолога, коли вона вийшла і піднявлася на

нього кризь ровогі окуляри довгим серйозним поглядом він зрозумів, що надії нема...

Рентгенолог, показуючи на рентгенограмі, тихо сказала: — Тут місце звуження стравоходу... Зверніть увагу на характеристичний дефект звуження і обрив складок слизової стравоходу... Помовчавши, вона прикусила губу й ще тихше сказала: — Випадок, видимо, задовнений...

Ці ледве чувані слова пролунали йому, як грізливий вирок. Вирок — не лікареві Постолов

Мін назкою і дійсністю

(Закінчення із стор. 2-ої)

хоч Гайдарівський не пробує наподобовати драматизму "Фата Моргана". Малий мандрівник зустрічається в дорозі з жертвами каральних козачих експедицій, врешті попадає з допомогою діда Данила на двір поміщика Номікосова.

Отут і розгріється основна дія твору з багатьма перипетіями й комплікаціями.

Номікосов наймас Василюка пасти зайців, щоб на наступний рік, коли пани знову з'їдуться на гуляння, було що полювати. По різних пригодах за допомогою чародійної соплі, Василюк виконує завдання, отримує в нагороду 500 карбованців і їде в Одесу, щоб вступити в школу і виступити на вчену й велику людину, на легендарного — Тараса Третього.

Підкреслюючи духову спорідненість свого героя з іншим християнином, що вибирався теж не так у "теплі краї", як до залізних стовпів, які піднірають небо, і відкриває залізні стовпи української духовності, В. Гайдарівський надає своєму творові більшої ваги. Але історія із зайцями викличе, мабуть, у багатьох читачів сумніви й критичні думки. Як видно з епілогу, сумніви обидали й самого автора цієї незвичайної історії. Якщо в першій частині твору зумів він зберегти ідеальну рівновагу між казковим і дійсним, зма-

лант, яких у нас мало. З кожної сторінки твору відчувалося, що автор — людина, обдарована гумором, любов'ю до людей і природи із спостережливим оком, з поетичною душею. За тридцять п'ять років від дебюту в 1927-му році доводилося В. Гайдарівському у відомий підсоветський дійсності скриватися, скитатися і мовчати довго. Тепер він, у силі віку, з багатим літературним і життєвим досвідом, може дати українській літературі, зокрема стуженому за читабельною книжкою читачеві, це не одну вартісну річ.

ПЕРЕКЛАДИ
З ШЕВЧЕНКА
НА ЧУЖІ МОВИ

Працюючи над зібраним і виданим перекладами з Шевченка на різні світові мови, розшукує за книжковими чи журнальними публікаціями таких перекладів особливо ж у мовах народів СРСР (білоруська, литовська, естонська, чеська та ін.). Хто має такі видання і міг би їх позичити, продати чи замінити, прошу писати на адресу:

V. KRAWCIV
c/o "S v o b o d a"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

В НЕДІЛЮ, 2-го ГРУДНЯ 1962 року,

в год. 12:00 по полудні

відправити:

ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА

у двадцять річницю смерті

с.п. СКУЛЬПТОРКИ

НАТАЛІЇ МІЛЯН

в церкві св. ЮРА — в НЬЮ ЙОРКУ.

Рідно, Приятелі, Товариші і Знайомих

ОЛГА — сестра
ХРИСТИНА — братанка
СВІТЛА — братова

Увага! ШИКАГО й ОКОЛИЦІ! Увага!

В суботу, 8-го грудня б. р.

ТЕАТРАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ „НОВА СЦЕНА“

Залі ШКОЛИ ШОПЕНА

СТЕПОВИЙ ГІСТЬ

історична драма на 5 дій,

із часів Б. Хмельницького — І. Гринченка.

СТИЛІЗОВАНІ ДЕКОРАЦІЇ І КОСТЮМИ.

ПОЧАТОК: год. 7:00 веч. Режисер: Е. КУЛІН

Український Музичний Інститут

ШКОЛА в БАЛТИМОР, Мериленд,

разом

з місцевими культурно-освітніми

Товариствами

— влаштує —

ЛИСЕНКІВСЬКУ АКАДЕМІЮ

в неділю, 2-го грудня 1962 р.

ПОЧАТОК: год. 5:00 по полудні.

В залі ІВКА — при 16 So. Patterson Park Ave.

В ПРОГРАМІ:

Твори М. Лисенка у виконанні учнів УМІ, Дитячого Хору Української Католицької Церкви, Чоловічого Хору ООСЦС, Українського Жіночого Хору та солістів п. Лариса ГОРБІНОВСЬКОЇ (сопрано) і п. Юрія ЛИСЕНЬКОГО (баритон).

Про М. Лисенка доповідатиме о. рад. Василь СОЛОВІЙ.

TIFFORD and MAGNAVOX — рекомендують
ЧУДОВІ ТЕЛЕВІЗІЇЧерез 50 років.
Громадянство
було вдоволене
з купівлі наших
меблів. Тепер з
гордістю пропо-
нуємо великий
вибір найкращих
виробів
ТЕЛЕВІЗІЙ.

3 РОКИ ГАРАНТІЇ

Питаєте
за нашими НИЗЬКИМИ, низькими цінами!Огляньте наш великий вибір меблів, катіх
збрарь, машин до прання і холодильників та
катіх устаткування.

ЛЕГКІ УМОВИ СПЛАТИ. — СПЛАТИ ДО 3 РОКІВ

Tifford Furniture & Appliances

Ave. "A" & 10th Street — N. Y. C. — OR 3-3480

Ave. "A" & 7th Street — N. Y. C. — OR 3-3483

ПЕТРО ПУЦІЛО каже,
що ключем до
успішного
ощаджування є:

TRIDENT
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1020 West 51st Street, CHICAGO 3, ILLINOIS Tel: PH 6-6888

РІЗНЕ

З НАШИХ ВІДНІВ

ЗА ЩО МИ ДЯКУВАЛИ

UKRAINIAN FURRIER

Stephen Kopiec

Хоч ми й різні політичні партії, проте я підписуюсь обома руками під словами Президента З'єднених Держав, що в цьому році ми особливо повинні бути вдячні Господеві, що дозволяє нам відсвяткувати мей День Подяки та сподіється традиційного індики бамб, ракет, без свисту літаків, „кацюш“ та інших несподіванок.

Так, небезпека ніби, кажуть, вже за нами. Міко-люнові вдалося переконати Кастра, щоб віддав назад старшому братові ракеті і бомбардувальники — за кару, мовляв, що добре їх не сховав. Фактично, то ми таки не знаємо, скільки ракет віддано, а скільки сховано... Як ВІП. Панство пригадайте собі, со-стевські кораблі під час контролю відслонили й по-казували американцям лише деякі ракеті, інших не відкривали. Кажуть, що ці, невідкриті, то були не ра-кеті, а рефрижератори, за-реєстровані старшим бра-том на Кубі...

Мені так здається, що, може, кубинські втікачі в Маямі не мали спеціальної призири дуже радіти в День Подяки... Може во-ни були б і більше вдоволе-ні з того, якби Мікоян за-брав був собі Кастра, а ра-кеті залишив на Кубі. Це така річ, що на господар-стві, як то кажуть, приго-дитись в кимінні непе-вні гаси...

Ну, але політика, це та-кий бізнес, що не всі парт-нери виходять з нього вдо-волені. Дешто, власне, ви-ходить, як Заблоцький на-милі, — як казали колись в Галичині. Ра, прийдеться кубинським революціоне-рам поволі звикати до ста-тусу ДІПІ, так, як ми зви-кали. І нам колись обійлять грушки на вербах... Ім то, правда, важче буде звик-нути, бо їхня задумівна мрія — їх батьківщина не-далеко від Маямі, шапкою можна докинути, рукою подати...

Нам, звичайно, трошки да-льше, нас ділять від Батьківщини суходо-лю-океани, а ще більше від океанів ділять — гас, чиз-кількакадять, а в декого вже кількадесят літ емі-грації. За той шмат гасу ми тут до багату дедого зви-кли, ну, хог би до... „Інди-кого свята“... Файне свято, нема що казати, і ми якось дуже скоро його полюби-ли, може тому, що перші побожні пілігрими теж бу-ли скитальці, а може тому, що по традиції такі люби-мо добре й смажно поїсти.

Згадуючи Свято Подяки, треба нам, думаю, також бути вдячними і достоїно-му Комітетові будови цер-кви св. Іоана Хрестителя в Г'антері, який саме в першій святковій сезоні випустив прекрасні святкові картож-ки роботи двох наших виз-накних мистців: „Різдво Христове“ — Михайла Мо-роза і „Шедрик“ покійно-го Миколи Бутовица. Комі-тет зробив нам ще й що-гежність, що розіслав уже картожки на декілька ти-сяч адрес. Тепер, як то ка-жуть, слово за нами, а не так слово, як дія, гин: ви-слати Комітетові по долл-арів за картки, а замість подяки — докинути щог-на Боже, бо щира пожерт-ва, як сказав один мудрець, ніколи не зробить діри в мішку з грішками.

Fox Theatre,
16th & Market Streets
PHILADELPHIA, Pa.

Фільм-Прем'єра

ТАРАС БУЛЬБА

Fox Theatre,
16th & Market Streets
PHILADELPHIA, Pa.

Неділя, 23-го грудня 1962 р.

Benefit of:
MANOR JUNIOR COLLEGE BUILDING FUND
By Friends of Manor Jr. College.

БІЛЕТИ В ПЕРЕДПРОДАЖІ:
HANUSEY MUSIC STORE — 244 W. Girard Avenue;
ORION GIFT BOOK STORE — 4925 Old York Rd.;
WOCHOK STATIONARY STORE — 4483 Franklin Ave.;
ASTRO TRAVEL SERVICE, Room 624 — 1411 Walnut St.;
KULCHYCKY REAL ESTATE — 2231 Fairmount Avenue
in PHILADELPHIA and
ST. ANN'S GUILD ANNUNCIATION CHURCH — Old York
and Valley Rds. — MELROSE PARK, Pa.

КУПУЙТЕ БІЛЕТИ ТЕПЕР — ОБМЕЖЕНА КІЛЬКІСТЬ
При яскі білетів НЕ БУДЕ.

І кер

Читайте українські книжки
в газети, бо часте читання
веде до просвіти, а просвіта
— це сила!

ПАЧКИ-ДАРУНКИ ДО СССР

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(Licensed by VNESHPOSILTORG)ЦЕНТРАЛЯ:
1530 BEDFORD AVENUE — BROOKLYN 16, New York
Tel.: IN 7-5522

Доставка пакоч ГАРАНТОВАНА, а також підпис відборця.
Для вигоди клієнтів при крамницях нашої фірми ВЕЛИКИЙ
І РІЗНОРОДНИЙ

вибір товарів найкращої якості.

Фірма відкрита: ЩОДЕННО від 9:00 ранку до 6:00 вечора;
в СУБОТИ І НЕДІЛІ: від 9:00 ранку до 4:00 по полудні.

НАШІ ВІДІЛІ:

BROOKLYN, N. Y. — 1530 Bedford Avenue	IN 7-5465
NEW YORK 3, N. Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
NEWARK, N. J. — 314 Market Street	MI 2-2152
SOUTH RIVER, N. J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street	RE 2-7476
COHOES, N. Y. — 13 Sargent Street	FE 7-2727
FARMINGDALE, N. Y. — Freewood Acres	363-0494
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
ALLENSTOWN, Pa. — 126 Tighman Street	435-1654
ROCHESTER 5, N. Y. — 558 Hudson Avenue	BA 3-4210
LOS ANGELES 4, Calif. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-5550
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 8-2818
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue	TO 8-0295
HARTFORD 6, Conn. — 643-47 Albany Avenue	CH 7-5164
SPRINGFIELD, Mass. — 69 Sterling Street	RE 4-4442
JERSEY CITY, N. J. — 303 Grove Street	NE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. — 1409 W. Genesee Street	HA 2-5386
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	TO 9-3980

Ощадність — це основа добробуту

ПЛАТНЬО
ЗА ОЩАДНОСТІ
РІЧНО
ПЛАТНЕ
ДВА РАЗИ В РІК

4%

Кожне щадничеkonto обезпечене до \$ 10,000 Федеральною Агенцією
ЩАДІТЬ ПО МОДЕРНОМУ — ЩАДІТЬ ЧЕРЕЗ ПОШТУ
• Оплачуємо кошти пересилки •

ЩАДІТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ

The Parma Savings Co.

в КЛІВЛЕНДІ, Огайо

— Основана 1915 р. —

ЦЕНТРАЛЯ:
5839 Ridge Road
CLEVELAND 29 (Parma), Ohio
Tel: TU 4-8700

ФІЛІЯ (Ukrainian Office)
2190 Professor Street
CLEVELAND 13, Ohio
Tel: PR 1-3827

Союз Українських Хорів
в Америці

Неділя, 9-го грудня 1962 р.

год. 8:00 вечора

HUNTER COLLEGE AUDITORIUM

НЬЮ ЙОРК — 69-та вулиця,

між Lexington і Park Avenue.

ДОБІД: 181 Subway Lexington Ave. Local

до 68-ої вулиці.

Об'єднані Хори: „ДУМКА“, Нью Йорк;
„КОБЗАР“, Філадельфія; „ТРЕМ-
БІТА“, Ньюарк.

Солісти: Ш. ОРДАССІ-БАРАНЬСЬКА,
сoprano, Metropolitan Opera Co.; О.
ГОШУ-ІЯК, бас, Canadian Opera Co.

КОНЦЕРТ з ТВОРІВ
МИКОЛИ ЛИСЕНКА

в 50-ліття Його смерті.

← ПРОГРАМУ ВИКОНАЮТЬ →

Григорій Лисенко, композитор, диригент, педагог.

Симф. оркестра — Музич. Юніі, Н. Й.
Д-р З. ЛИСЬКО — святочне слово.
Дир. і мист. керів: А. РУДНИЦЬКИЙ.
Дир. фортепіано: Антін РУДНИЦЬКИЙ
(для солістів); Роксолана ГАРАСИ-
МОВИЧ (для чоловічих хорів).

ПЕРЕДПРОДАЖ КВИТКІВ
у крамницях:

„АРКА“, „ЕКО“, „СУРМА“.

а в день концерту —
при касі, від год. 5:00 по полудні.

PACKAGES SERVICE

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.

(LICENSED BY VNESHPOSILTORGH)

Вичислюємо повноцінну ціну наших давніх клієнтів і багатьох нових, що тепер висилають через нашу фірму, що доставляє пакунки до СССР продовжуватися.

Масло уповноваження ВНЕШПОСІЛТОРГУ продовжувати висилку пакунків, за які ми гарантуємо доставку і то дуже швидко.

Всі наші відділи мають великий вибір товарів (текстильні, шкідливі і т. д.), по дуже сприятливим цінам. Наші відділи, подані внизу, дають найкращу обслугову та спеціальну увагу до кожного клієнта.

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave. Phone AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th St. CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Ave. EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave. DI 5-8808
IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4819
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Club Bldg.)

Відділ у Vineland відкритий тільки у п'ят., суб. і неділю.

LAKEWOOD, N. J. — 126 4th Street FO 3-8569

NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446

PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St. HU 1-2750

CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068

YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 5th Avenue RI 3-0440

WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St. SW 8-2688

HAMTUNCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575

CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966

CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street WA 5-2737

SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter Street FI 6-1571

NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave. BI 3-1797

PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Ave. PO 5-5892

WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766

GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St. N. W. OL 8-2256

DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355

PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387

ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245

LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994

BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767

BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 4-2674

HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue CH 4-4724

YONKERS, N. Y. — 235 Nepperhan Avenue GR 6-2781

Відкрито: від СЕРЕДНІХ до П'ЯТНИЦІ — год. 9-5 веч.

в СУБОТУ: 10-9; в НЕДІЛЮ: 1-6 веч.

Висилайте Ваші ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ

через найстарше
УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
в НЬЮ ЙОРКУ.

тепер під назвою:

ROMAN PARCEL SERVICE

141-2nd AVENUE — між 8-9 вулицями

NEW YORK 3, N. Y.

Tel.: GR 5-7430

Посилки упаковуємо і висилаємо прямо з нашого бюро

під ліцензією:

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY.

ДОСТАВУ ПОСИЛКІВ ГАРАНТУЄМО ОСОБИСТО

І ПОВНІСТЮ.

НА СКЛАДІ маємо калібрований вибір МАТЕРІЯЛІВ,

СВЕТЕРІВ, ХУСТОК, ШКІР та всього іншого, потрібного

для висилки, по КОНКУРЕНЦІЙНИХ ЦІНАХ.

Різноманітні ПОСИЛКОВІ ЗАМОВЛЕННЯ зможете

НЬЮ ЙОРКУ та інших міст.

Користуючись нашим довготривалим досвідом, ми допоможемо

Вам вибрати, щоб Ваші посилки були для Вас найде-

шевніше, а для Ваших Рідних найбільш корисними.

Бюро відкрито:

ЩОДЕННО — від 8:30 ранно до 7:00 вечора,

в НЕДІЛЮ — від 9:00 ранно до 3:00 по пол.

ROMAN ГАНКЕВИЧ — власник.

ХАРЧОВІ ПАЧКИ до КРАЇН СССР

ДОСТАВА до 21 дня.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР. — НИЗЬКІ ЦІНИ.

PACKAGE EXPRESS

1530 Bedford Ave. — BROOKLYN 16, N. Y.

IN 7-6465 — IN 7-7272

Дозвіл-ліцензія на висилку всіх родів пакунків-дарунків

до всіх країн СССР.

В нашій крамниці до набутих ТЕКСТИЛІ та інші ТО-

ВАРИ по конкурентним цінам.

Замість рядків віршованих
Нілька ДОМІВ мурованих:JACKSON HEIGHTS, біля сабано 5 поверх, кам'яниця, 20 меш-
кань, великі басейни кімнати, все належне з мармуро, пре-
красний стан, добрий потенціал для підвищення ренти, який
тепер є \$15,400. Ціна \$95,000. Потрібна готівка \$25,000.ASTORIA, 6-род. особняк, мешкання по 3 і по 4 басейни кім-
нат. Рент \$5,000. Ціна \$21,000.

А ЯКЩО ВАША — ВЕЛИКА РОДИНА.

ОСЬ ТУТ ДІЯ ВАС С ХАТИНА:

JAMAICA HILL, 2 бд. до сабано. Тільки 10 років стара, для

власника 7 великих кімнат і \$230 ренти, гарний город, ви-

кличена пивниця, 2 гаражі. Для серйозного купця — дуже

добре купно.

BRONX, 9-род. мешк. по 5 кімнат, Рент \$5,200. Ціна \$22,500.

GREENPOINT, 8-род. рент \$1,000. Ціна тільки \$11,500.

ТОЖ ПРИХОДИТЕ І КУПУЙТЕ!

В СВОЇХ ХАТІ КОЛЯДИТЕ!

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ

UNITED REAL ESTATE CO.

170-13 Hillside Avenue — JAMAICA 32, N. Y.

Tel.: OL 8-6330

ОДИНОКІ,
ОРИГІНАЛЬНІ,
ІМПОРТОВАНІ
З ПОЛЬЩІСВІТОВОЇ СЛАВИ
ГОРІЛКИ
ЛІКЕРИ

Найкращого ГАТУНКУ

Виборова 5.99*

ГОРІЛКА, 100 pl. 5th

Незрівнянний АРОМАТУ

трави з Вільовеж

Зубрівка 6.77*

Bison ГОРІЛКА, 100 pl. 5th

З найліпшого ЖИТА, дозрівана

роками в бочках по вині

Старка 6.99*

Old RYE WHISKEY, 100 pl. 5th

Традиційний польсько-литовський

НАПИТОК на меді і кориці

Крупник 7.27*

Honey LIQUEUR, 80 pl. 5th

На вибраних ВИШНЯХ

досконала

Вишнівка 6.60*

CHERRY Cordial Dry, 80 pl. 5th

* Ціни в стейті Нью Йорку. В інших стейтах залежно

від місцевого податку.

Жадаєте тих імпортованих з Польщі напиків

у Ваших місцевих складах з напиками, барах

і тавернах. Якщо їх ще не мають, пришліть нам

назву і адресу підприємства, а Ваші улюблені

напикі будуть їм надіслані.

До набути в стейтах: New York, New Jersey, Connecticut,

Massachusetts, Maryland, Pennsylvania, California, Florida,

Washington, D.C.

IMPORTER:

PARK, BENZIGER & CO., Inc.

75 West Street — NEW YORK 6, N. Y.

DISTRIBUTORS:

F & A DISTRIBUTORS

235-241 West First St.

Bayonne, N. J.

NE 6-8500, MI 2-4865

CAPITOL DISTR. CORP.

30-35 Thompson Ave.

Long Island City 1, N. Y.

EX 2-5600

FLAGSTAFF LIQ. CO.

536 Fayette St.

Perth Amboy, N. J.

BI 3-3600

CHAS. J. NULTY

654 Tolland St.

E. Hartford, Conn.

BUtter 9-6845

Оlympia Liquors Inc.

82 East 4th St. — New York, N. Y.

FREE DELIVERY. Tel.: GR 5-8528

РІЗНЕ

ДОСКОНАЛІ

НОПІЕНІ

Мінкові ФУТРА \$200.00

Natural MINK CTOPI

наше нові \$110.00

Кримкові ФУТРА \$150.00

5 років гарантія на всі товари

ROSALLE FURS

178 North Avenue

NEW ROCHELLE, N. Y.

(Opp. Arnold CONSUMABLE)

BEVERLY 5-0921

Відкрито:

пон. 1 четв. 9 ранно до 9 веч.

в інші дні — до 6 веч.

ЮВІЛІ І УЖИВАННІ

ОДЯГ

відповідний на висилку

до Європи.

Чол. убрания (укр.) від \$ 8.00

Чол. убрания (нон) від 15.00

Чол. плащі (укр.) від 8.00

Чол. плащі (нон) від 15.00

Жін. плащі (нон) від 7.00

Жін. доощених (нон) від 6.90

Жін. суконки (шовк, вовна) від 3.00

Муж. 100% вовняні штани (уживанні) від 4.00

Szabadi de Lux

1575 3rd Avenue

(bet. 88th & 89th Streets)

NEW YORK CITY

TR 6-7460

Відкрито:

від 10:00 ранно до 7:00 веч.

від понед. до суботи вкл.

НЕЗВИЧАЙНІ

МОДНІ ФУТРА

на замовлення — переде-

лювання, напавки.

ПЛАЩІ, ЖАКЕТІ, СТОЛІ

Набравши кваліфікацію

A. EDELSTEIN & SON

752 Broadway (8th St. 4th Fl.)

New York City GR 7-2922

Відкрито: нашою фабрикою

виставлено. Засновано 1937.

Приймає футра на

ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE

Відбір і доставка на місце.

J. WUKIWI, Inc.

MANUFACTURING FURRIER

111 E. 7th Street

New York 9, N. Y.

Tel.: SPing 7-8710

Знала

УКРАЇНСЬКА

ФУТРИНА ФІРМА

виконує на замовлення

НОНІ ФУТРА

перемодельовує прохоржені

футра по найновіших

фасонах.

Іван ВУЙКІВ

Знала

УКРАЇНСЬКА

ФУТРИНА ФІРМА

виконує на замовлення

НОНІ ФУТРА

перемодельовує прохоржені

футра по найновіших

фасонах.

Приймає футра на

ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE

Відбір і доставка на місце.

J. WUKIWI, Inc.

MANUFACTURING FURRIER

111 E. 7th Street

New York 9, N. Y.

Tel.: SPing 7-8710

Знала

УКРАЇНСЬКА

ФУТРИНА ФІРМА

виконує на замовлення

НОНІ ФУТРА

перемодельовує прохоржені

футра по найновіших

фасонах.

Приймає футра на

ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE

Відбір і доставка на місце.

J. WUKIWI, Inc.

MANUFACTURING FURRIER

111 E. 7th Street

New York 9, N. Y.

Tel.: SPing 7-8710

Знала

УКРАЇНСЬКА

ФУТРИНА ФІРМА

виконує на замовлення

НОНІ ФУТРА

перемодельовує прохоржені

футра по найновіших

фасонах.

Приймає футра на

ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE

Відбір і доставка на місце.

J. WUKIWI, Inc.

MANUFACTURING FURRIER

111 E. 7th Street

New York 9, N. Y.

Tel.: SPing 7-8710

Знала

УКРАЇНСЬКА

ФУТРИНА ФІРМА

виконує на замовлення

НОНІ ФУТРА

перемодельовує прохоржені

футра по найновіших

фасонах.

Приймає футра на

ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE

Відбір і доставка на місце.

J. WUKIWI, Inc.

MANUFACTURING FURRIER

111 E. 7th Street

New York 9, N. Y.

Tel.: SPing 7-8710

Знала

УКРАЇНСЬКА

ФУТРИНА ФІРМА

виконує на замовлення

НОНІ ФУТРА

перемодельовує прохоржені

футра по найновіших

фасонах.

Приймає футра на

ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE

Відбір і доставка на місце.